

Từ tuần 3 đến tuần 4

Tiết: 3,4

CHỦ ĐỀ 2: SƠ LƯỢC MĨ THUẬT THỜI NGUYỄN

Môn học/Hoạt động giáo dục: Mĩ Thuật; lớp: 9

Thời gian thực hiện: (2 tiết)

I. MỤC TIÊU

1. Kiến thức

- Biết được vài nét khái quát về mĩ thuật thời Nguyễn.
- Mô phỏng được bức tranh sinh hoạt với hình vẽ của thời Nguyễn.
- Hiểu được giá trị mĩ thuật thời Nguyễn trong kho tàng mĩ thuật Việt Nam và chia sẻ được với bạn, với mọi người về những giá trị đó
- Giới thiệu, nhận xét và nêu được cảm nhận về sản phẩm

2. Năng lực

Năng lực chung:

HS có năng lực tự học, tự giải quyết vấn đề và sáng tạo, năng lực tự quản lý, hợp tác nhóm, năng lực quan sát, khám phá, năng lực biểu đạt, năng lực thực hành,

Năng lực chuyên biệt

- Nhận biết được yếu tố thẩm mĩ trong đời sống.
- Nhận biết được yếu tố, nguyên lí tạo hình ở đối tượng thẩm mĩ.
- Cảm nhận được vẻ đẹp của đối tượng thẩm mĩ.
- Nhận biết được ý tưởng thẩm mĩ của sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật.
- Nhận biết được giá trị của sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật trong đời sống.
- Nêu được ý tưởng thể hiện đối tượng thẩm mĩ.
- Lựa chọn được hình thức thực hành, sáng tạo thể hiện ý tưởng thẩm mĩ.
- Vận dụng được một số yếu tố, nguyên lí tạo hình trong thực hành sáng tạo.
- Biết cách trưng bày, giới thiệu sản phẩm mĩ thuật của cá nhân và nhóm học tập.
- Vận dụng được sản phẩm, tác phẩm nghệ thuật phục vụ cho học tập và đời sống.

3. Phẩm chất

- **Yêu nước:** Yêu quý các di sản văn hóa, tự hào và bảo vệ những điều thiêng liêng đó.
- **Nhân ái:** yêu cái đẹp, yêu cái thiện; tôn trọng sự khác biệt; cảm thông, độ lượng và sẵn lòng giúp đỡ bạn bè.
- **Chăm chỉ:** chăm học, chăm làm, hăng say học hỏi và nhiệt tình tham gia công việc chung của nhóm
- **Trung thực:** học sinh cần được rèn luyện tính thật thà, ngay thẳng trong học tập và hoạt động.
- **Trách nhiệm:** có trách nhiệm bảo vệ và giữ gìn với những sản phẩm cá nhân và nhóm hoạt động.

II. THIẾT BỊ DẠY HỌC VÀ HỌC LIỆU

1. GV chuẩn bị:

- Hình ảnh phù hợp với chủ đề:
- + Tranh, ảnh về một số tác phẩm mỹ thuật thời Nguyễn.
- + Các tư liệu có liên quan đến mỹ thuật thời Nguyễn.

2. HS chuẩn bị:

- Sách học mỹ thuật 9 theo định hướng phát triển năng lực học sinh.
- Tranh, ảnh, tư liệu về mỹ thuật thời Nguyễn
- Giấy vẽ, bút chì, màu vẽ, kéo, hồ dán...

III. TIẾN TRÌNH DẠY HỌC

A. HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG

a, Mục tiêu: Tạo hứng thú, hấp dẫn với tiết học

b, Nội dung: Hoạt động cá nhân/nhóm trả lời câu hỏi

c, Sản phẩm: HS trả lời câu hỏi, lắng nghe GV giới thiệu

d, Tổ chức thực hiện:

- GV giao nhiệm vụ

+ GV yêu cầu học sinh nêu lại các đặc điểm chính về mỹ thuật thời Lê đã học ở năm học trước.

- HS tiếp nhận thực hiện yêu cầu

=> GV giới thiệu chủ đề:

B. HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC MỚI

Hoạt động 1: (Tiết 1) *Tìm hiểu khái quát về mỹ thuật thời Nguyễn*

a. Mục tiêu:

- Hiểu được sơ lược mỹ thuật Việt Nam thời Nguyễn.
- Phát triển khả năng tìm hiểu, so sánh để tìm ra một số đặc điểm của nghệ thuật kiến trúc, điêu khắc, chạm khắc, hoa văn trang trí của mỹ thuật thời Nguyễn
- Nêu được cảm nhận về vẻ đẹp của một số công trình kiến trúc. Có ý thức học tập, giữ gìn và phát triển những giá trị nghệ thuật cha ông để lại.

b. Nội dung:

- Kiến trúc
- Điêu khắc
- Hội họa, đồ họa thời Nguyễn

c. Sản phẩm:

- Cảm thụ được vẻ đẹp của một số công trình mỹ thuật thời Nguyễn.
- Có ý thức học tập, giữ gìn và phát triển những giá trị nghệ thuật cha ông để lại.

d. Cách thực hiện:

Hoạt động của GV- HS	Sản phẩm dự kiến
<p>Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ</p> <p>1.1. Kiến trúc</p> <p>- GV yêu cầu học sinh quan sát hình ảnh và sử dụng các tư liệu, hình ảnh đã sưu tầm được để tìm hiểu những nét khái quát của kiến trúc thời Nguyễn.</p> <p>+ Nêu tên, địa danh, năm xây dựng của các công trình kiến trúc trong hình mà em biết?</p>	<p>1. Tìm hiểu khái quát về mỹ thuật thời Nguyễn</p> <p>1.1. Kiến trúc</p> <p>Điện Thái Hòa (Huế)</p>

+ Cảm nhận về hình thức kiến trúc, vật liệu của công trình.

+ Điểm chung và sự khác biệt của những công trình kiến trúc đó.

- GV yêu cầu học sinh đọc các nội dung trong sách học mỹ thuật Tr12,13,14. Thảo luận để tìm ra những nét tiêu biểu của nghệ thuật kiến trúc thời Nguyễn.

- GV hướng dẫn các nhóm trình bày phần thảo luận của nhóm, nhận xét, đánh giá phần tóm tắt của nhóm mình và nhóm bạn.

1.2. Điêu khắc

- GV yêu cầu HS đọc các nội dung trong sách học mỹ thuật trang 15 và thảo luận để tìm ra những nét đặc trưng của của điêu khắc và chạm khắc trang trí thời Nguyễn.

+ Thể loại điêu khắc

+ Chất liệu của các tác phẩm điêu khắc.

+ Hình tượng trong điêu khắc.

+ Hình thức thể hiện tác phẩm điêu khắc.

- GV hướng dẫn các nhóm trình bày phần thảo luận của nhóm, nhận xét,

đánh giá phần tóm tắt của nhóm mình và nhóm bạn.

1.3. Hội họa, đồ họa thời Nguyễn

Chùa Thiên Mụ (Huế)

Lăng Khải Định (Huế)

Kết luận:

Mỹ thuật thời Nguyễn phát triển rất đa dạng về nhiều mặt. Kiến trúc thời Nguyễn phần lớn theo lối kiến trúc cung đình, hài hòa với thiên nhiên.

1.2. Điêu khắc

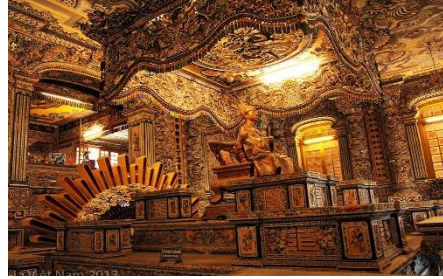
HOTDEAL

- GV yêu cầu HS đọc nội dung trong sách học mỹ thuật Tr 16, 17, 18 và thảo luận nhóm để tìm ra những nét tiêu biểu về hội họa và đồ họa thời Nguyễn.

Tượng Thú các quan, lính hầu

- GV hướng dẫn các nhóm trình bày phần thảo luận của nhóm, nhận xét, đánh giá phần tóm tắt của nhóm mình và nhóm bạn.

Hình chạm khắc phòng đặt di hài vua – cung Thiên Định

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- Quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi.
- Đọc các mục để tìm hiểu thêm thông tin.
Thảo luận nhóm, viết các nội dung chính ra giấy A3.

Bước 3: Báo cáo thảo luận

- Trình bày phần thảo luận, nhận xét, góp ý cho nhau.

Bước 4: Kết luận nhận định

Hình chạm khắc ở lăng Khải Định

Giáo viên tóm tắt KT, khen ngợi, động viên nhóm có sự chuẩn bị tốt về sưu tầm sản phẩm và khả năng thuyết trình.

Kết luận: Điêu khắc thời Nguyễn gắn liền với kiến trúc và được diễn tả mang tính hiện thực.

1.3. Hội họa, đồ họa thời Nguyễn

Chân dung Lý Nam Đế và Hoàng hậu, thế kỉ XVIII – XIX (Thái Bình)

Tranh thờ Thập điện (giấy), thế kỉ XIX.

Một số hình ảnh trong cuốn
 “Kĩ thuật của người An Nam”

Kết luận: Đồ họa và hội họa thời Nguyễn phát triển đa dạng. đặc biệt đáng chú ý là 4577 hình

vẽ trong sách Bách khoa thư bằng tranh “Kĩ thuật của người An Nam” do Henri Oger và nghệ nhân người Việt thực hiện.

Hoạt động 2: (Tiết 2) *Mô phỏng hình vẽ thời Nguyễn*

a. Mục tiêu:

- Mô phỏng được một số hình vẽ của kĩ thuật thời Nguyễn dựa trên những hiểu biết về kĩ thuật thời Nguyễn
- Có ý thức học tập, giữ gìn và phát triển những giá trị nghệ thuật cha ông để lại.

b. Nội dung:

- HS quan sát hình và trả lời câu hỏi
- Lựa chọn hình vẽ để tiến hành vẽ mô phỏng
- Trưng bày, chia sẻ và đánh giá tác phẩm

c. Sản phẩm

- Mô phỏng được một số họa tiết của kĩ thuật thời Nguyễn dựa trên những hiểu biết của mình.
- Có ý thức học tập, giữ gìn và phát triển những giá trị nghệ thuật cha ông để lại.

d. Cách thực hiện:

Hoạt động của GV- HS	Sản phẩm dự kiến
Bước 1: Chuyển giao nhiệm vụ 2.1. Thực hành - Yêu cầu HS tham khảo các hình vẽ trong sách học kĩ thuật để tìm hiểu về các hình vẽ thời Nguyễn. - GV hướng dẫn HS cách mô phỏng lại hình vẽ	2. Mô phỏng hình vẽ thời Nguyễn 2.1. Thực hành - Các bước mô phỏng: + Chọn hình vẽ có từ hai nhân vật trở lên, mô phỏng lại theo nguyên mẫu và vẽ màu theo ý thích.

- Yêu cầu HS lựa chọn hình vẽ để tiến hành mô phỏng

2.2. Trưng bày, chia sẻ và đánh giá tác phẩm

- GV hướng dẫn HS treo tác phẩm thuận tiện cho việc quan sát để thảo luận, chia sẻ và đánh giá kết quả bài tập. Chia sẻ cảm nhận cá nhân như:

+ Ấn tượng về bức vẽ; kĩ thuật thể hiện; những điểm giống và khác nhau giữa hai hình mẫu và bài tập; những thay đổi trong bài tập; màu sắc, hòa sắc với nội dung trong hình vẽ, những điểm đặc trưng của đồ họa thời Nguyễn.

Bước 2: Thực hiện nhiệm vụ:

- Lựa chọn hình vẽ để tiến hành vẽ mô phỏng.

Bước 3: Báo cáo thảo luận

- Các nhóm trưng bày sản phẩm

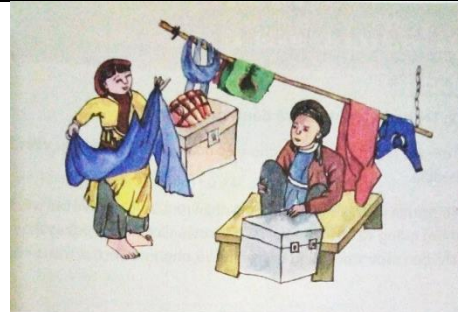
- Chia sẻ cảm nhận cá nhân như:

+ Ấn tượng về bức vẽ; kĩ thuật thể hiện; những điểm giống và khác nhau giữa hai hình mẫu và bài tập; những thay đổi trong bài tập; màu sắc,

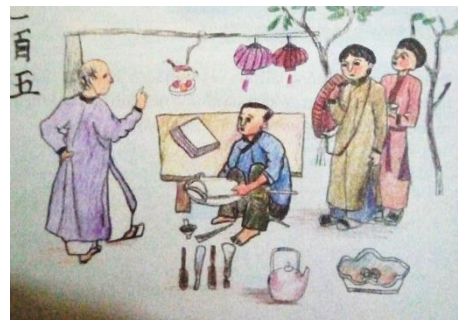
hòa sắc với nội dung trong hình vẽ, những điểm đặc trưng của đồ họa thời Nguyễn.

Bước 4: Kết luận nhận định

Giáo viên nhận xét và chốt kiến thức

+ Lựa chọn một vài hình vẽ từ các tranh khác nhau mô phỏng và sắp xếp lại bố cục tranh vẽ màu theo ý tưởng của mình.

2.2. Trưng bày, chia sẻ và đánh giá tác phẩm

- Trưng bày sản phẩm mô phỏng và nêu cảm nhận

C. HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP

a. Mục tiêu:

– Giúp HS củng cố lại kiến thức để hoàn thành BT

b. Nội dung:

- Trình bày các bài viết, tranh ảnh liên quan đến mỹ thuật thời Nguyễn (kiến trúc, điêu khắc, hội họa, đồ họa,....)

c. Sản phẩm: Bài thuyết trình của HS

d. Cách thực hiện

- GV nêu nhiệm vụ:

+ Trình bày các bài viết, tranh ảnh liên quan đến mỹ thuật thời Nguyễn (kiến trúc, điêu khắc, hội họa, đồ họa,....)

- HS tiếp nhận thực hiện nhiệm vụ

- GV nhận xét

D. HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG

a. Mục tiêu

– Biết cách vận dụng các kiến thức đã học và thực tiễn

b. Nội dung:

- Tìm hiểu và mô phỏng lại hình vẽ trong sách “ Kỹ thuật người An Nam” theo nhiều hình thức khác nhau để kế thừa những nét tinh hoa của mỹ thuật thời Nguyễn và hiểu rõ thêm nét văn hóa và mỹ thuật thời kì này.

c. Sản phẩm

- Kết quả bài tập của HS

d. Cách thực hiện

- GV yêu cầu HS: + Tìm hiểu và mô phỏng lại hình vẽ trong sách “ Kỹ thuật người An Nam” theo nhiều hình thức khác nhau để kế thừa những nét tinh hoa của mỹ thuật thời Nguyễn và hiểu rõ thêm nét văn hóa và mỹ thuật thời kì này.

GIÁO VIÊN

Họ và tên : **Lê Thị Sim**
Chức vụ: Giáo viên tổ Sử - Địa

**DUYỆT
TỔ CHUYÊN MÔN**

Họ và tên: **Nguyễn Thị Chiến**
Chức vụ: Tổ phó
Đơn vị: THCS Ngô Mây
Thời gian ký: 03/11/2022

